

Urinvägsproblem hos katt-

Idiopatisk Cystit, FIC

Problem från de nedre urinvägarna hos katt är mycket vanliga. De kan visa sig som blod i urinen, ökad urineringsfrekvens, urinträngningar och stopp i urinröret. En rad orsaker som t.ex. urinsten, infektion eller inflammation kan ligga till grund för dessa besvär, men i ca 60 -70% av fallen hittas inte grundorsaken. Detta sjukdomstillstånd kallas idiopatisk (okänt ursprung) cystit, FIC.

Symtomen vid FIC är smärta från urinvägarna, blod i urinen, katten gör frekventa försök att urinera, urinerar små mängder urin, och då ofta utanför kattlådan. Andra tecken att vara observant på är om katten putsar pälsen onormalt mycket, speciellt på magen och låren, eller får ett förändrat beteende såsom att den blir aggressiv, visar rädsla och/eller vill gömma sig. De sistnämnda symptomen tyder på att något besvärar katten och har visat sig förekomma hos en del katter med FIC. I de flesta fall av klingar symtomen på FIC utan behandling inom 5 till 7 dagar, men katten bör behandlas eftersom tillståndet är mycket smärtsamt och kan leda till beteendeförändringar.^{1,3}

Hos katter med FIC innehåller urinen en lägre koncentration av glukosaminoglykaner och urinblåsans vägg visar en ökad genomsläpplighet vilket kan leda till att retande substanser i urinen påverkar urinblåsans vägg som då inflammeras.¹

Sjukdomen förekommer hos både han- och honkatter i alla åldrar, men är vanligast hos unga till medelålders katter. Det finns beskrivet att perskatter och långhåriga katter har en större risk att drabbas av FIC. Stress anses vara en riskfaktor till FIC och studier visar att katter med FIC reagerar annorlunda på stress än vad andra katter gör.¹ De visar en större tendens till ökad törst och aptit, högre urineringsfrekvens och pälsputsning när de utsätts för stress.²

Råd om din katt har haft FIC

Det finns en rad enkla åtgärder som du som kattägare kan göra för att förebygga återfall av FIC. Som kattägare är det viktigt att du ser över kattens vatten- och foderintag, kattens miljö och att du eventuellt ger fodertillskott för att stödja urinblåsans naturliga funktion. Var mycket uppmärksam på hur ofta katten kissar och uppsök omedelbart en veterinär om katten kissar allt mindre eller helt slutar urinera.

Det är viktigt att katten får i sig mycket vätska. Ha flera vattenskålar och byt vattnet dagligen. Ett tips är att frysa in små mängder vätska från tonfisk konserverad i vatten och lägga en sådan "istärning" i vattenskålen dagligen.

Vattenfontäner som håller vattnet smakligt och friskt är uppskattade av en del katter och finns att köpa i fackhandeln.

Vad det gäller foder så är burkmat att föredra, då den innehåller större mängd vätska jämfört med torrfoder. Det är också viktigt att fodret har ett relativt lågt energiinnehåll, då övervikt anses vara en bland flera riskfaktorer för FIC.² De flesta veterinärkliniker säljer högkvalitativa specialfoder (såväl burkmat som torrfoder) för katter med urinvägsproblem. Du kan också ge katten ett fodertillskott innehållande N-Acetyl D glukosamin, en substans som ingår i urinväggs slemhinna.⁴ Koncentrationen av glukosamin i urinen höjs och bygger upp det skyddande lagret i urinblåsans slemhinna, vilket har visat sig hjälpa en del katter som drabbas av återkommande besvär med FIC.^{5,6}

Att förebygga att katten utsätts för stress anses idag vara en mycket viktig faktor för att förhindra uppkomst och återfall av FIC. Förändringar som ommöblering, nya möbler, nya familjemedlemmar, både två och fyrbenta

kan vara stressande för katten. Katter som är predisponerade för FIC och lever i flerkattshushåll har en ökad tendens att

drabbas av FIC. För att minska stressen i kattens miljö finns det många faktorer som du som kattägare enkelt kan se över och åtgärda på egen hand. Det handlar om att berika kattens och/eller katternas miljö så att det finns en uppsättning med grundläggande resurser till katten eller till varje "grupp" med katter i hemmet (en grupp katter definieras här som katter som sover tillsammans, putsar varandra gnuggar nos m.m.). Härnäst följer tips på

miljöberikande åtgärder som kan öka kattens välbefinnande och trygghet i hemmet.^{1,2,7}

- Det är viktigt att katter i ett flerkattshushåll har flera toalådor. Placera dessa på olika ställen i bostaden, dock ej i närheten av matplatserna. De flesta katter föredrar finkornig, mjuk sand. Det är också viktigt att rengöra lådorna dagligen.

- Många katter föredrar att mat och vattenskålar är placerade en bit ifrån varandra. Tänk på att erbjuda matplatser i olika rum om det finns flera katter i hushållet.

- Att få vila och vid behov få vara ifred, tillhör också kattens grundläggande behov.

Arrangera

flera platser där din katt kan vila

men även trygga platser dit den kan dra sig tillbaka när den vill vara för sig själv. Många katter föredrar viloplatser på hög höjd, då en bra överblick över rummet ökar dess trygghetskänsla.

- Innekatter behöver ha tillgång till en rejäl klösbräda, eftersom det ingår i kattens naturliga beteende att vassa/klösa klorna.

- Det har också visat sig att syntetiska feromoner (trygghetsskapande ansiktsferomoner) minskar kattens eller katternas allmänna stress i hemmet och ökar dess välbefinnande.⁷

Prognos

Brittiska veterinären och tillika professor Danielle Gunn-Moore, specialist på katt menar på att 85-97 % av de katter som drabbas av FIC har möjlighet att bli återställda. Detta sker främst genom långsiktiga och bestående förbättringar av kattens miljö, samt genom anpassad diet till katten.

Vill du lyssna till veterinär Gunn-Moore's resonemang kring ämnet FIC hos katt kan du följa länken nedan.

<http://www.youtube.com/watch?v=yK7-QHJ9kQc>

Artikelförfattare: Cecilia Birch Jensen & Marie Löwgren Ceva Animal Health AB

Källhänvisning:

1. Gunn-Moore, D. A. 2003. Feline lower urinary tract disease. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 5, 133-138
2. Cameron, M. E. et al. 2004. A study of environmental and behavioral factors that may be associated with feline idiopathic cystitis. *Journal of Small Animal Practice* vol 45,144-147.
3. A Hoppe. 2003. Vanliga urinvägsproblem hos katt. *Doggy Rapport*, nr 1 årgång 27.
4. Gunn-Moore, D. A. 2000. Update on Feline Lower Urinary Tract Disease (FLUTD). Ralston Purina Lecture in Feline Medicine, University of Edinburgh.
5. Gunn-Moore, D. A., Shenoy, C. M. 2003. Oral glucosamine and the management of feline idiopathic cystitis. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 6pp 219-225.
6. Panchaphangong J, Asawakarn T, Pusoonthornthum R. Effects of oral administration of N-acetyl-D-glucosamine on plasma and urine concentrations of glycosaminoglycans in cats with idiopathic cystitis. *AJVR*, Vol 72, No. 6 June 2011
7. Gunn-Moore, D. A., Cameron, M. E. 2004. A pilot Study using synthetic feline facial pheromone for the management of feline idiopathic cystitis. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 6, 133-138.03112010.

CEVA Animal Health AB
Annedalsvägen 9, 227 64 Lund
Tel: 046 – 12 81 00 Fax: 046 – 15 65 55
www.ceva.nu, kontakt@ceva.com

